

Nieuwsflits

Nieuwsflits 12, februari 2017

Generatiewisseling bij Friese senioren

Hoe staat het met de Friese senioren? Het Fries Sociaal Planbureau (FSP) verzamelde daar het afgelopen jaar heel veel gegevens over, publiceerde over verschillende facetten, en besloot dit onderzoekstraject met een symposium op 2 februari onder de titel 'Staat van Friese senioren'. Een aanpak die directeur Ingrid van de Vegte goed bevallen is.

Van de Vegte: "We bestaan nu 1,5 jaar en hebben gekozen voor een overkoepelend onderzoek rond een thema, waarbij we allerlei data verzameld hebben, en het bevragen van het Fries burgerpanel, aangevuld met kwalitatieve onderzoeken. Twee studenten van de NHL hebben bijvoorbeeld een onderzoek gedaan naar mantelzorg door partners, waarbij ze veel gesprekken hebben gevoerd, over de mooie en de moeilijke kanten daarvan." Over verschillende facetten van leefbaarheid zijn afzonderlijke publicaties gemaakt, en bijeenkomsten gehouden. Uiteindelijk is ook een samenvatting gemaakt in een zeer leesbaar boekje 'Staat van Friese senioren'.

Babyboomgeneratie

Naast cijfers over de dubbele vergrijzing, van 20% na naar 27% van de bevolking in 2030 gaat het FSP ook in op verschillende trends, zoals de generatiewisseling binnen de 65+ en 75+ ouderen. De nieuwe generatie ouderen komt letterlijk en figuurlijk uit een andere tijd. In het algemeen zijn ze gezonder, leven langer, zijn hoger opgeleid, met meer pensioen, maar zijn ze ook opgegroeid in een andere tijd. De overgang naar meer zelfredzaamheid en langer thuis wonen past bij het karakter van deze babyboomgeneratie. De huidige afnemende groep ouderen, geboren voor en in de tweede wereldoorlog, heeft andere wensen en is anders gewend. Wonen en zorg moet met deze veranderingen rekening houden.

Minder zelfredzaam

Tegelijkertijd vraagt het FSP aandacht voor de mensen die zich minder kunnen redden. Zo'n dertig procent van de ouderen is helemaal niet zo zelfredzaam en was dat waarschijnlijk toen ze jonger waren ook niet. Het ontbreekt hen aan voldoende economisch, sociaal, persoonlijk of cultureel kapitaal. In deze groep tref je de eenzame ouderen (39% van de Friese senioren) de alleenstaanden, de ouderen zonder kinderen of kinderen die verder weg wonen en degenen met weinig financiële middelen.

Bij de een passen traditionele activiteiten als bingo of klaverjassen, bij de ander een faciliterende houding bij activiteiten of initiatieven die ze zelf willen organiseren, en weer andere ouderen moeten gericht benaderd en opgezocht worden.

Volgens Anja Geluk van de Denktank 60+ moet er daarom vooral met ouderen en niet alleen over ouderen gesproken worden.

De onderzoeksresultaten zijn ook terug te vinden op:
www.friessociaalplanbureau.nl

Onderzoek in Innovatiewerkplaatsen (IWP), en onderzoek naar Friese senioren, op het gebied van onderzoek gebeurt er veel en op veel plaatsen in de drie noordelijke provincies. In deze nieuwsflits daarom meer over onderzoek. De vragen waarover nog meer onderzoek nodig is, worden op dit moment ook geïnventariseerd in de nieuwe Kennisagenda van het KKNN, rond thema's als:

- Leefbaarheid en zorg;
- Economische vitaliteit;
- Relatie stad-platteland;
- Ruimtelijke ongelijkheid.

Meer daarover in een volgende nieuwsflits.

Elly van der Klauw
Projectleider

Agenda

Dinsdag 14 maart 2017

Net wakker-net werken
Ontbijtcafé MKB-Noord
7.30 - 8.45 uur
Van der Valk Hotel Drachten

[Meer info](#)

Donderdag 18 mei 2017

Krimpcafé 'Ruimte in de zorg'
14.00-16.30 uur (inloop met
koffie en thee vanaf 13.30 uur)

[Meer info](#)

Kennishetwerk Krimp Noord-Nederland

Toekomstige professionals verbreden hun denkraam in Innovatiewerkplaats EDRit

Dr. Elles Bulder gaf een jaar geleden, toen net aangesteld als lector Krimp & Leefomgeving, al blijk van haar passie voor Living Lab's. Die brengen studenten, werkveld en onderzoekers letterlijk in de regio bij elkaar. 'Een fantastische methodiek', vindt Bulder, 'want studenten zien daardoor dat er ook in het noorden kansen liggen. En de onderzoeksresultaten leveren interessante inzichten op. Ook voor de rest van Nederland!'

Door Eduard van den Hoff

'Noord-Nederland heeft in dat opzicht beslist een gidsfunctie', benadrukt Bulder, 'ook in delen van de Randstad komt bevolkingskrimp voor. Onze studenten, de toekomstige professionals, kunnen in een living lab hun denkraam verbreden. RO (Ruimtelijke Ordening) is tegenwoordig meer dan bouwen alleen. Het omvat sloop, herbestemming, enzovoort. Delfzijl kent een Living Lab met als thema 'Upgrading by downsizing'. Vier studenten doen hier onderzoek naar het 'downsizen' van de infrastructuur. 'Ze zijn daar echt onderdeel van de organisatie', zegt Bulder enthousiast.

Beslismodel

In Oldambt houdt een aantal studenten zich bezig met leegstaande boerderijen. Bulder: 'Omdat deze belangrijk zijn voor de identiteit van het gebied, ontwikkelen we een model dat moet helpen bij de beslissing of een boerderij kansen heeft voor herinvulling of niet. Ook andere gemeenten kunnen het 'beslismodel' straks inzetten.' Living Labs kunnen ook grensoverschrijdend zijn. Een Nijmeegse student onderzoekt momenteel hoe de beeldvorming over Noordoost-Groningen, met haar krimp en aardbevingen, van invloed is op het inkomend cultuurtoerisme, ook uit Noord-Duitsland.

'Ik hoop studenten en werkveld nog meer te betrekken bij ons onderzoek'

Innovatiewerkplaats

Als 'paraplu' voor de Living Labs in Noord- en Oost-Groningen en het aangrenzende Duitse gebied opent op 1 juni a.s. Innovatiewerkplaats (IWP) Eems Dollard Regio in Transitie (EDRiT) in Winschoten. Hierin participeren de Hanzehogeschool, gemeente Oldambt, de RUG, Landkreis Leer, Hochschule Emden-Leer en de Industrie- und Handelskammer für Ostfriesland en vele andere partners. 'Binnen IWP EDRiT ontmoeten studenten, onderzoekers en veldpartners uit beide landen elkaar', legt Bulder uit. 'Daaruit komen onderzoeksvragen naar boven en ook de kennisagenda van het KKNN en de input van de 1.300 professionals die lid zijn van het KKNN zijn belangrijk voor het onderzoek dat hier plaatsvindt.'

Missie geslaagd

'Mijn missie aan de Hanzehogeschool is geslaagd als ik over drie jaar 1 à 2 modules rond leefbaarheid en bevolkingskrimp heb toegevoegd aan het studiepakket van de Hanzehogeschool. Daarnaast wil ik doorgaande onderzoeklijnen creëren en studenten en werkveld nog meer bij het onderzoek betrekken.'

dr. Elles Bulder

Op woensdag 8 februari is dr. E.A.M. Bulder geïnstalleerd als lector Krimp & Leefomgeving. [Klik hier](#) voor het filmje dat tijdens de installatie werd vertoond en [hier](#) voor haar lectorale rede.